

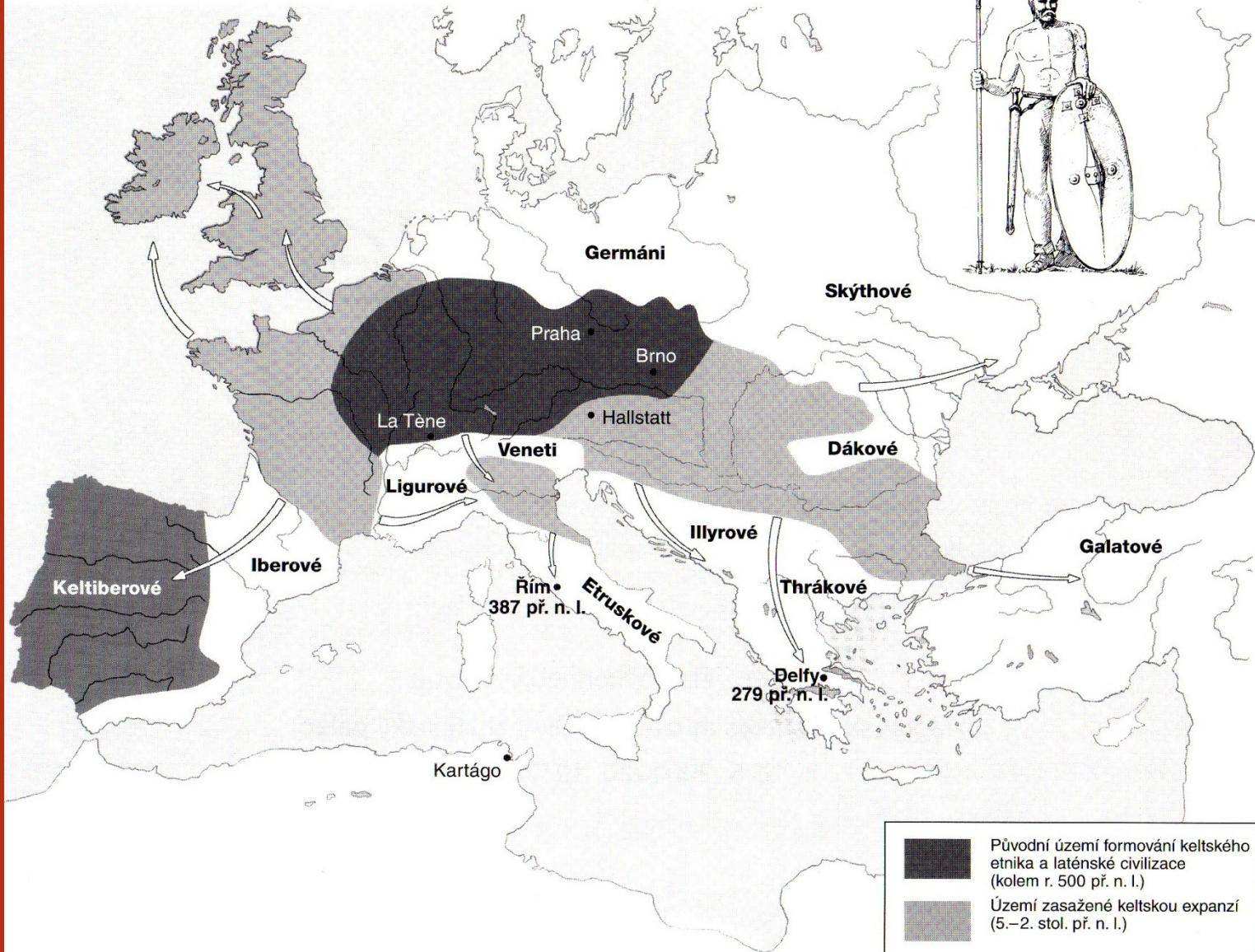
LATÉN

PERIODIZACE

- časný LT –
480 – 390 – velmožské mohyly, kolkovaná keramika
- starší LT –
390 – 260 – plochá keltská pohřebiště – kostrový ritus
- střední LT –
260 – 190 – plochá keltská pohřebiště – žárový ritus
- mladý LT –
190 – 130 – vznik oppid
- pozdní LT –
130 – 50 – oppidální období, neznámý pohřební ritus
- laténsko – římský horizont
50 – 0 – bójská poušť, první Germáni

Původní území formování keltského etnika a laténské civilizace (kolem r. 500 př. n. l.)

Území zasažené keltskou expanzí (5.–2. stol. př. n. l.)

Keltiberové

Směry keltské expanze

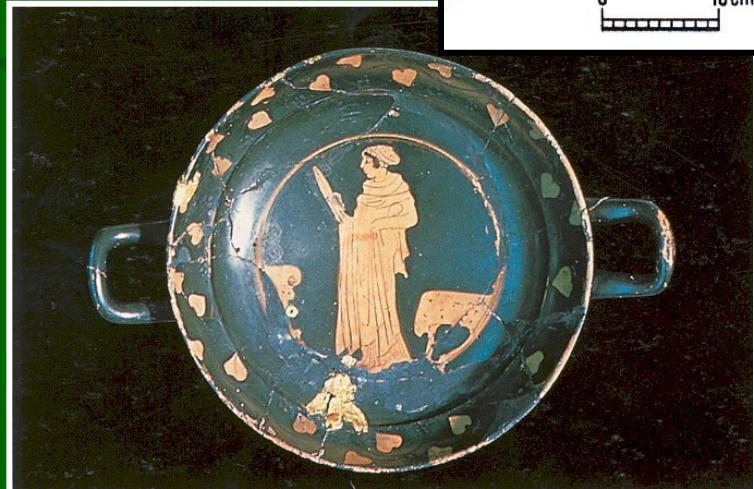
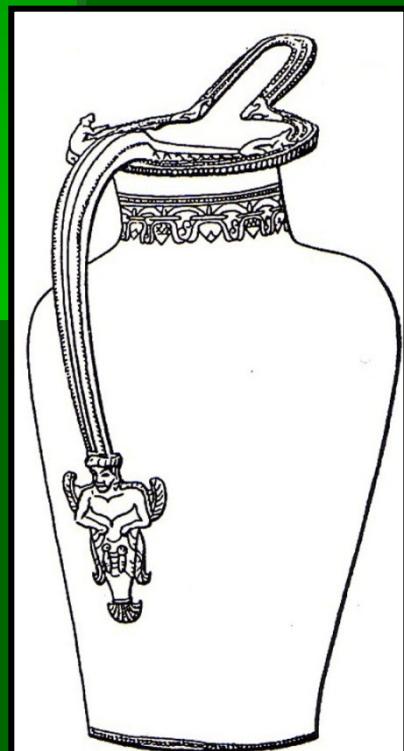
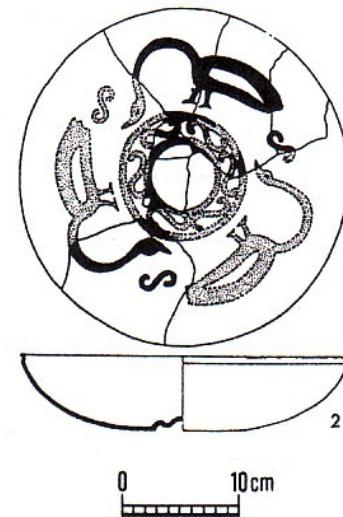
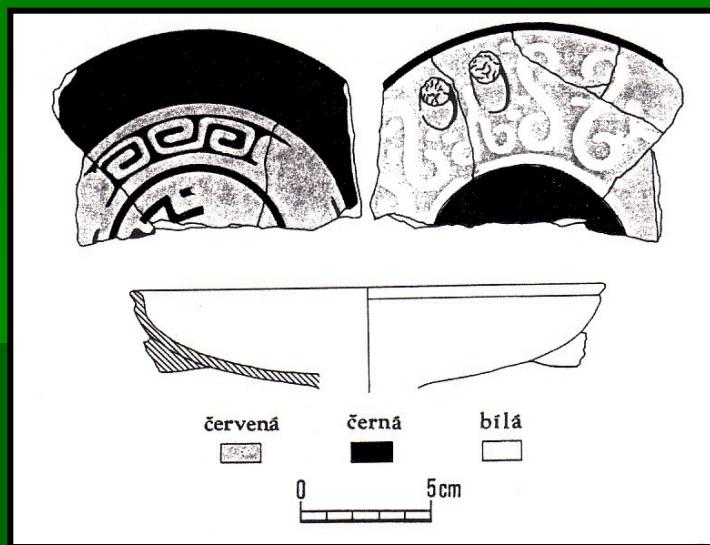
Časně laténské importy

řecká keramika

- červenofigurová ker.
- domácí napodobeniny

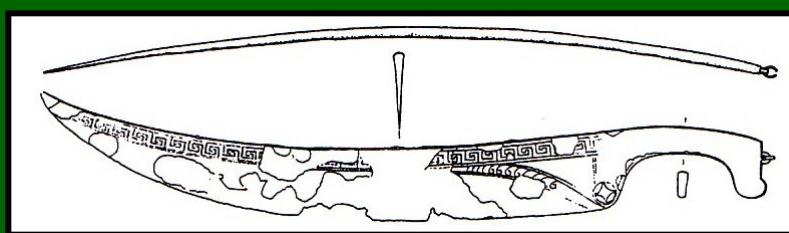
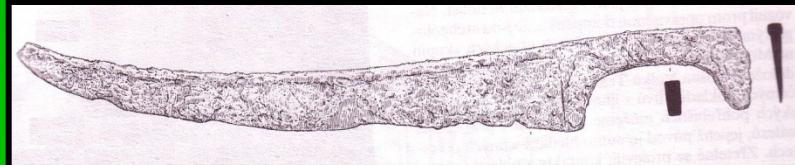
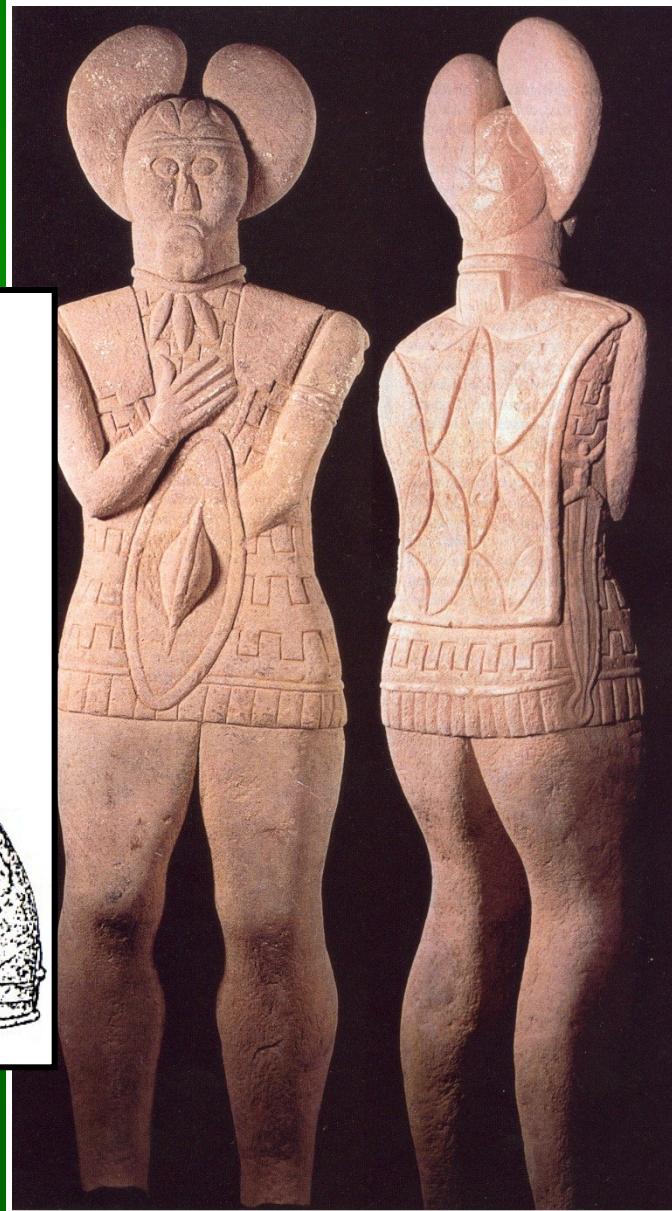
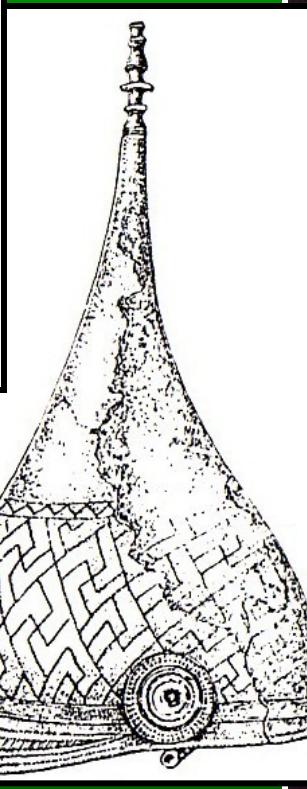
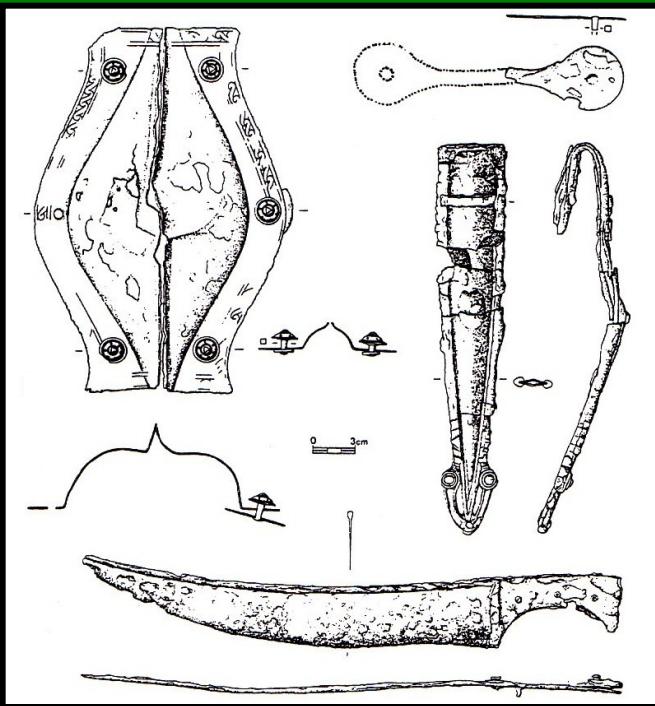
toreutika

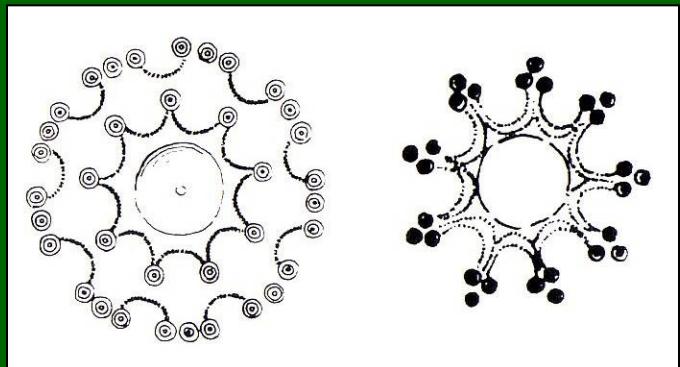
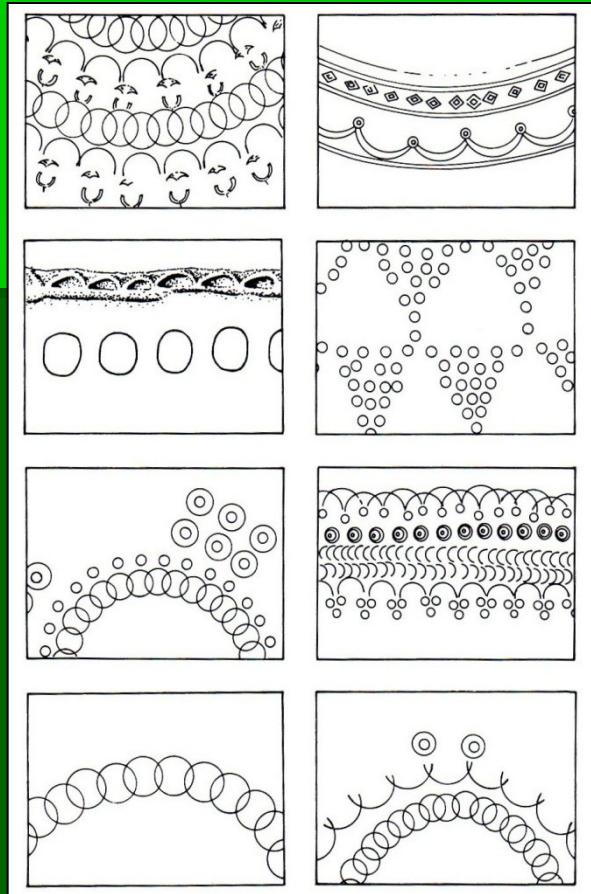
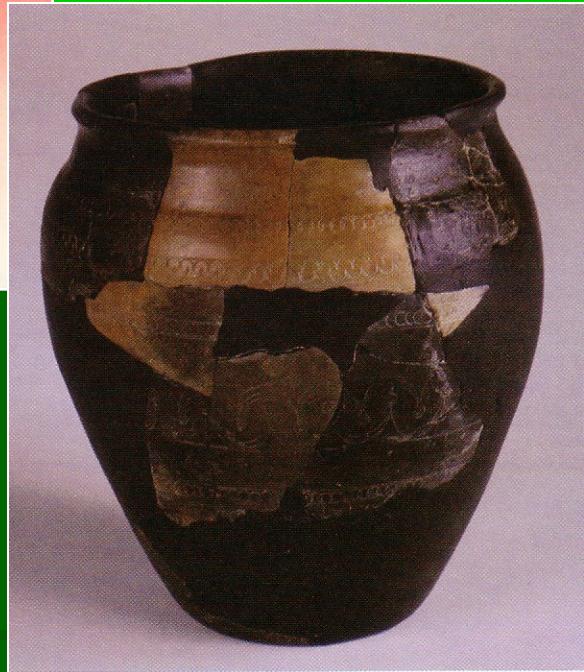
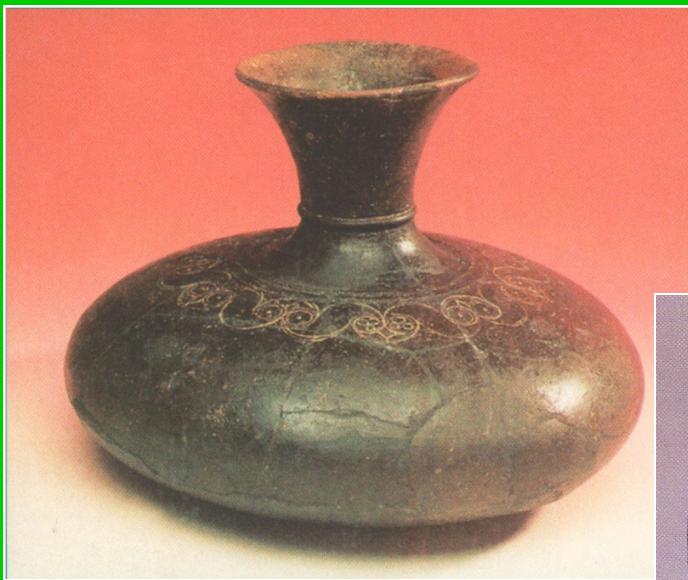
- zobákovité konvice, stammos (situla), krater
- domácí napodobeniny

Zbraně

- kopí
- sekáč
- štít
- meč
- přilba

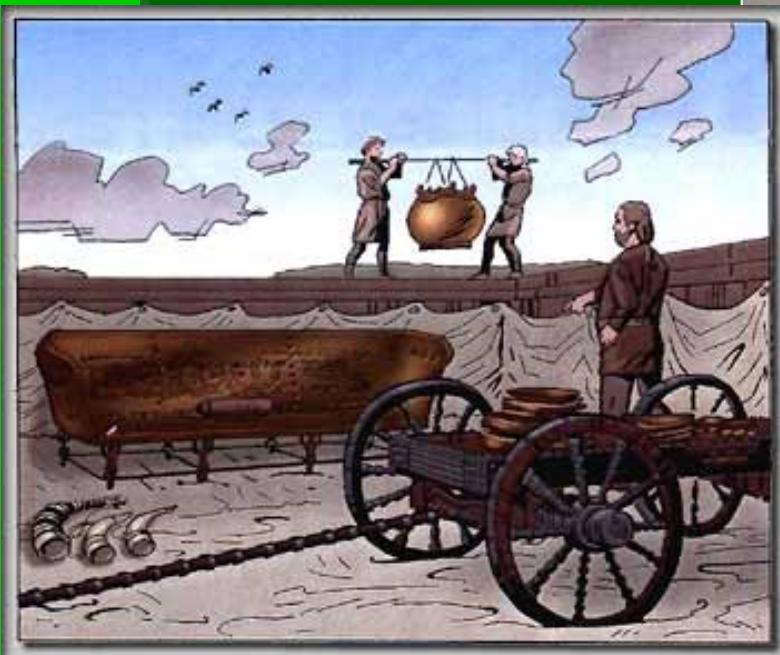
keramika

- tvary: lahve, misky (braubašské), situly
- výzdoba: kolkování, leštění povrchu

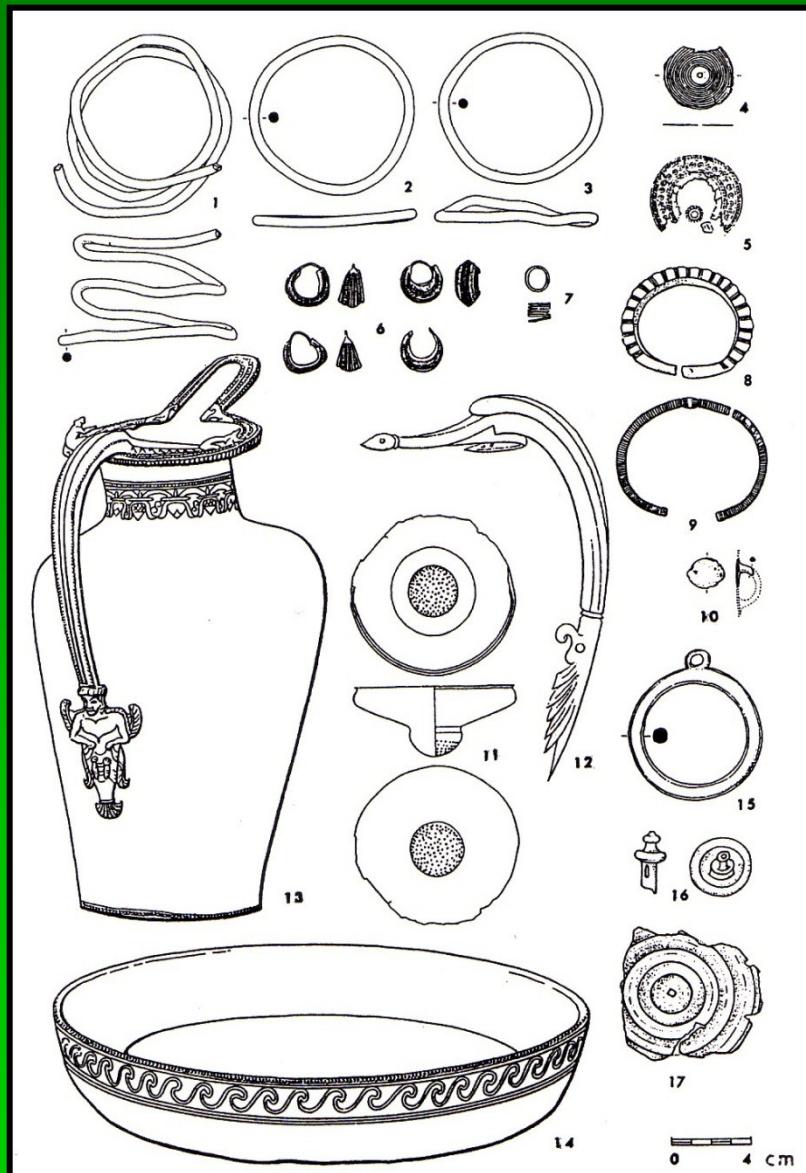
Bohaté knížecí pohřby v mohylách

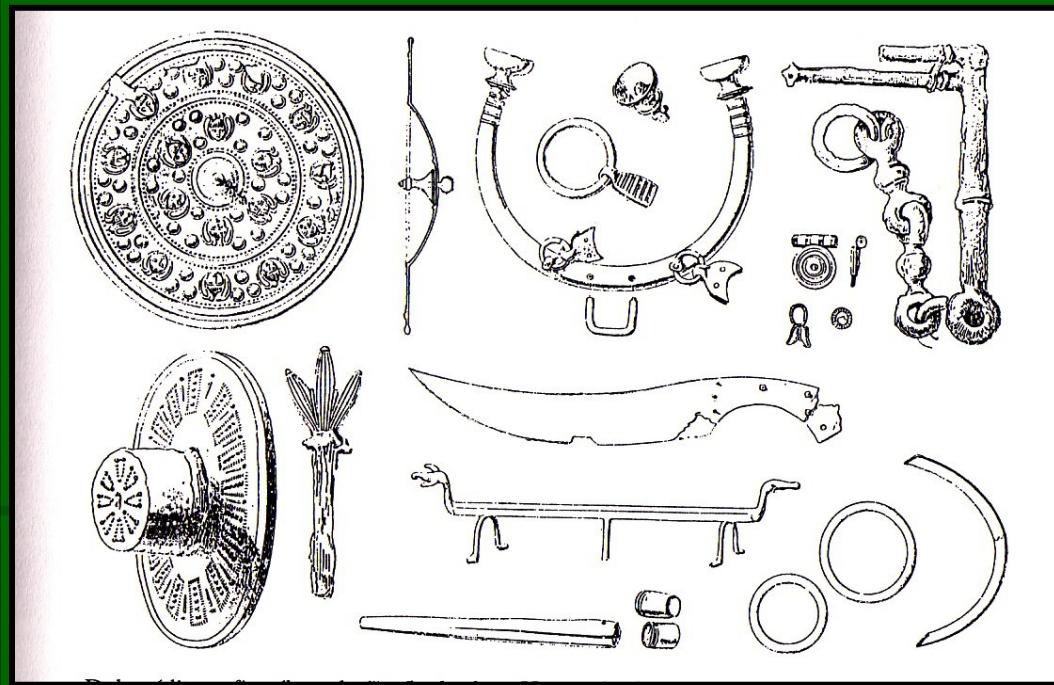
- Mohylové pohřby - v Z – Evropě vůz
- Hradiště u Písku, Chlum, Mírkovice
- Vix, Hochdorf, Reinheim, Dürnberg
- domácí: šperk – zlato (náramky, nákrčník, spony)

Hradiště u Písku

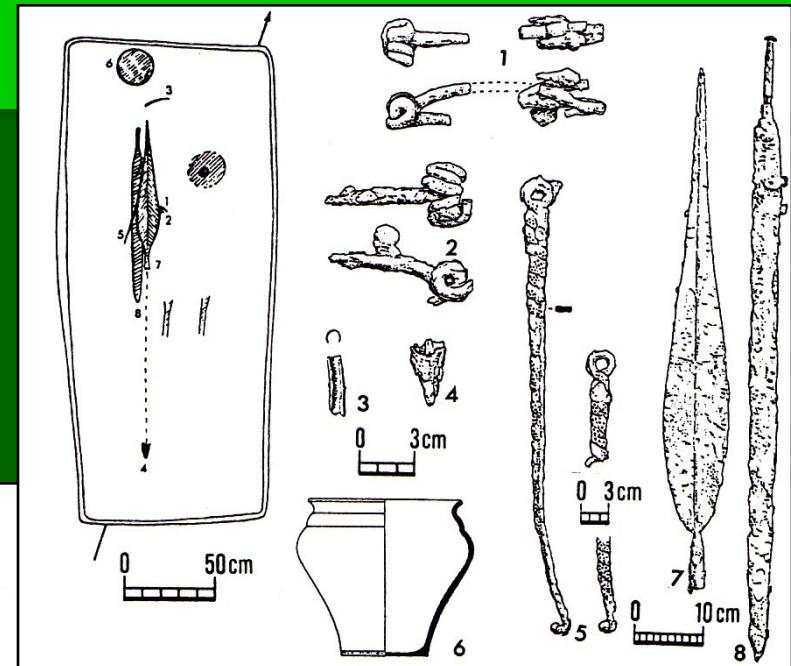

Hořovičky

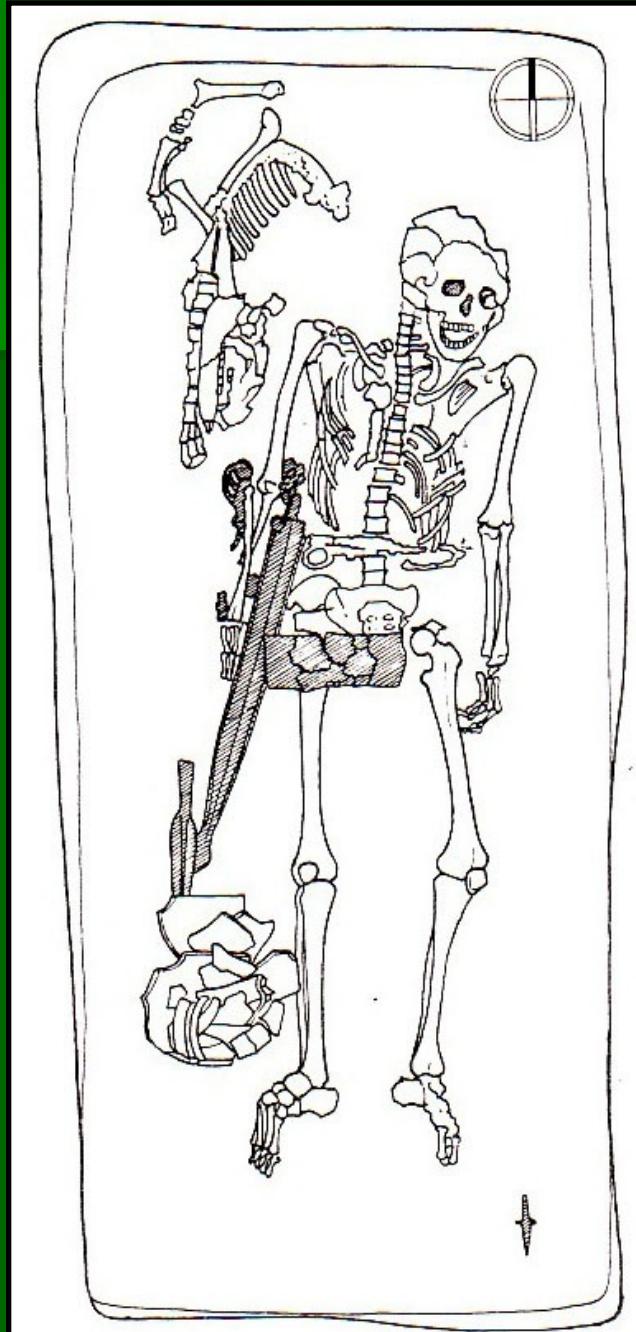

Období plochých keltských pohřebišť

- PR: - kostrový,
nahrazen žárovým
- bohatá výbava hrobů (bojovnické pohřby – meč, kopí, štít)
  - venkovská sídliště
  - keramika

Plochá pohřebiště

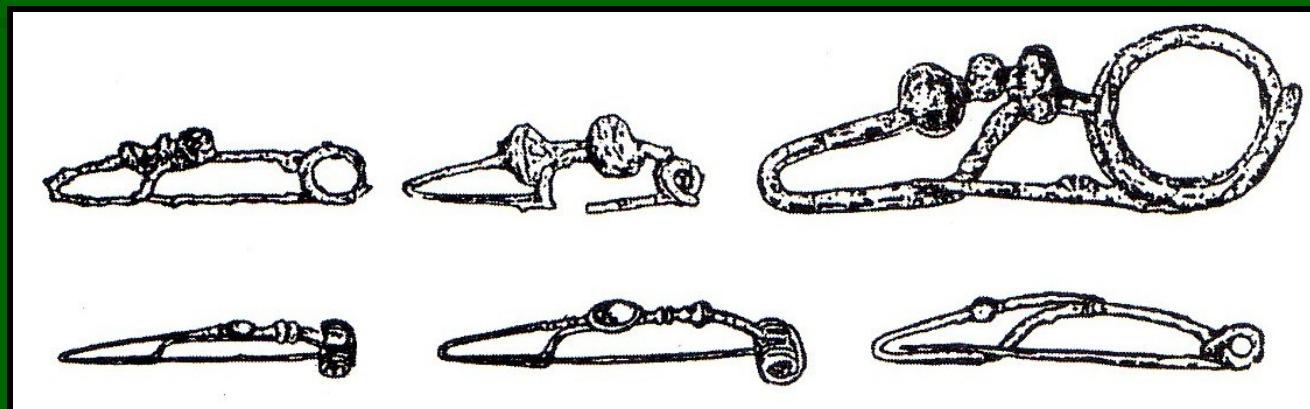

Období plochých keltských pohřebišť

šperk – bronz, železo

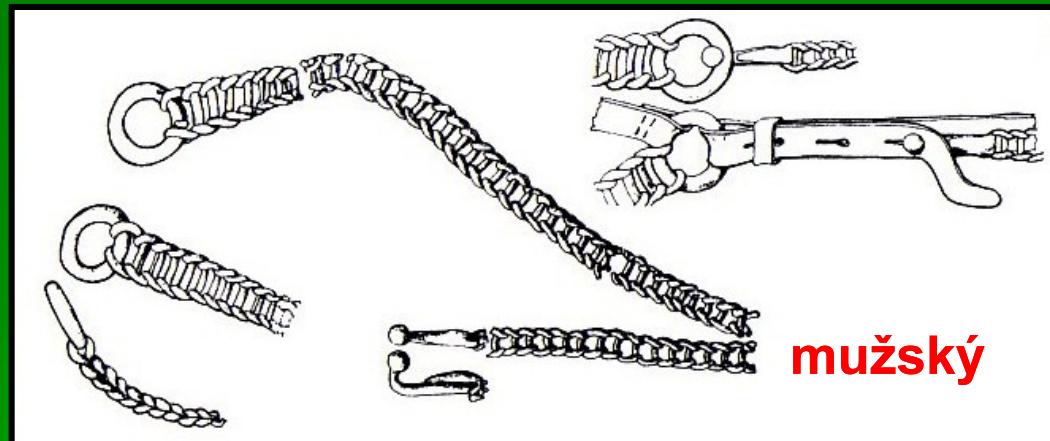
spony – s volnou
patkou (duchcovské,
münzingenské)

spony - spojené
konstrukce

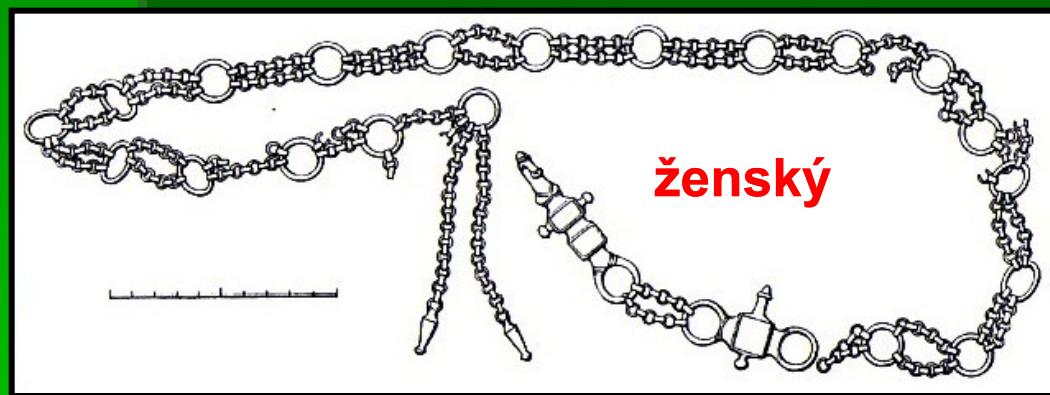

nákrčníky (na Moravě 28
ks), převážně v
ženských hrobech
(torquesy)

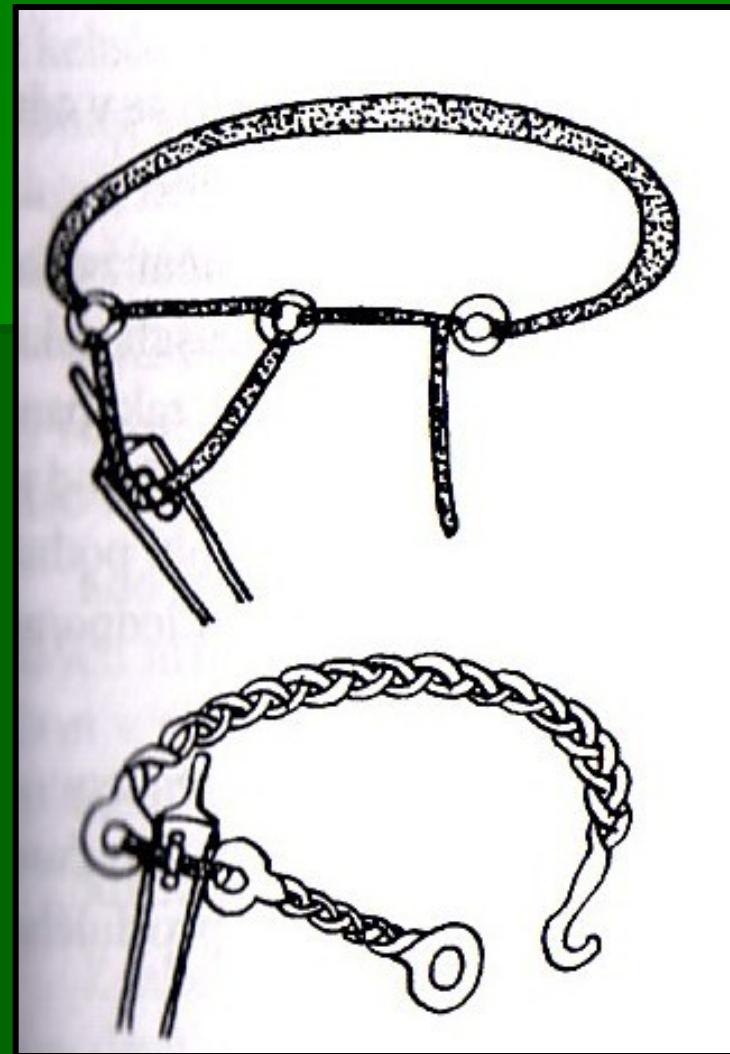

mužský

ženský

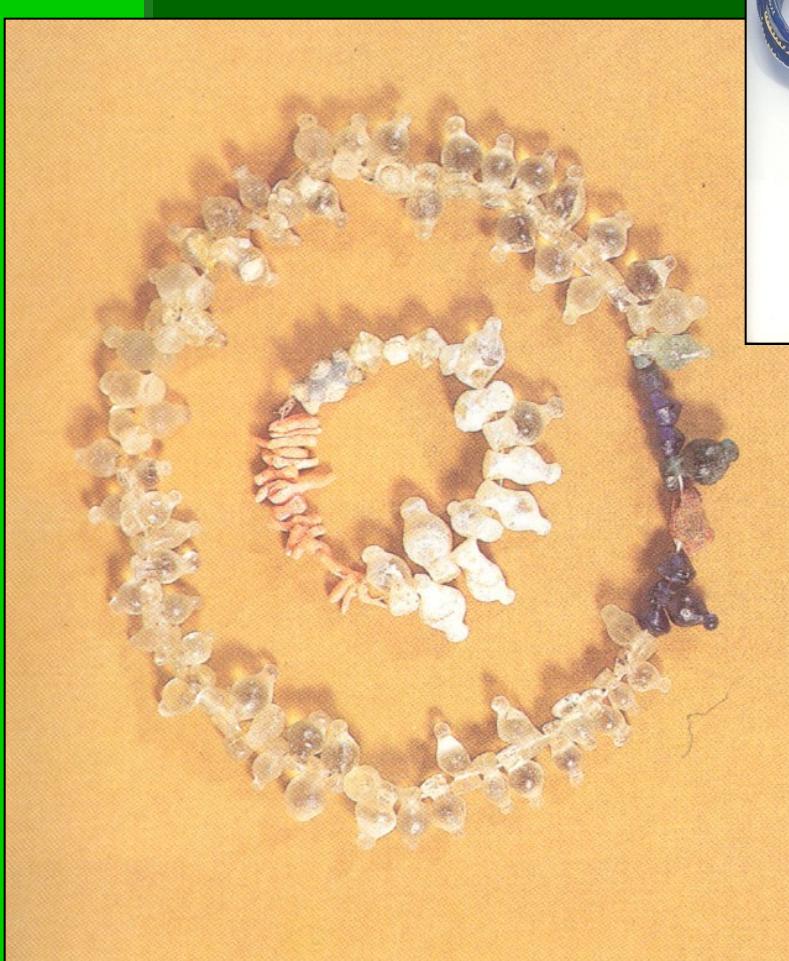

opasky

- bronzové
- železné

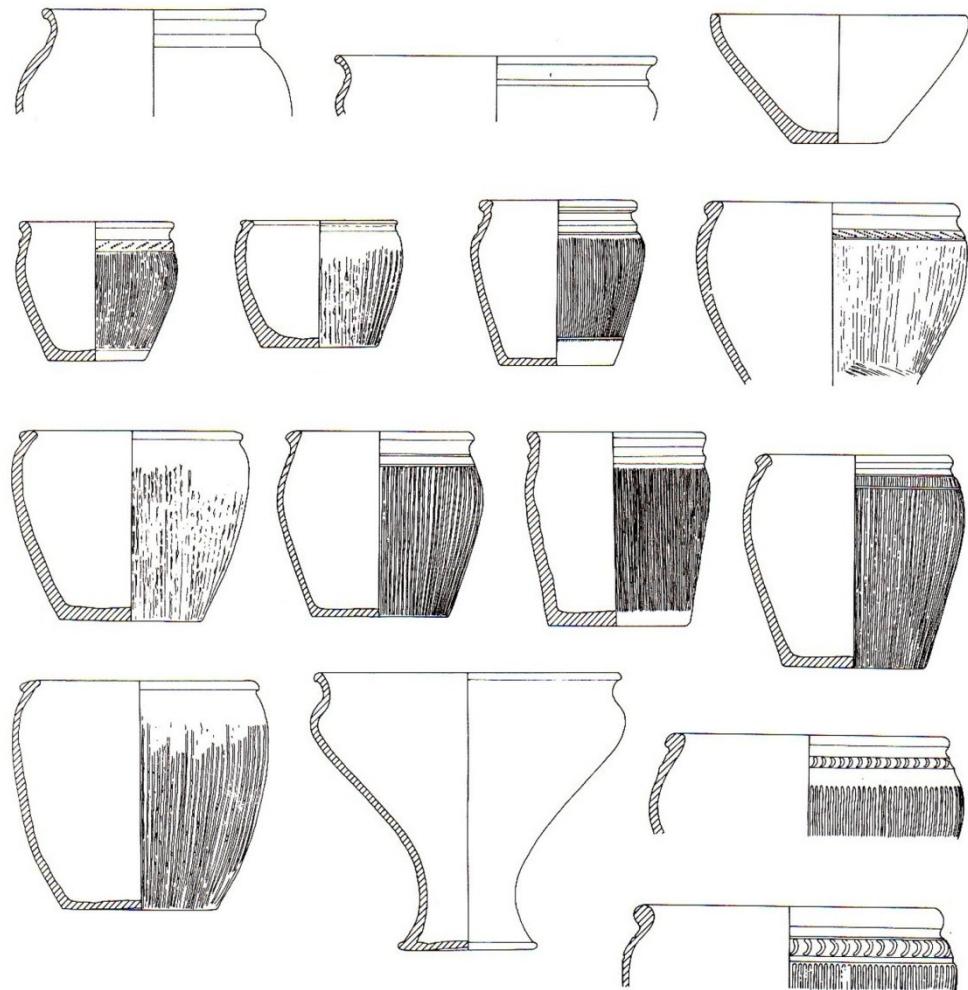
šperk – sklo

- závěsky
- náramky

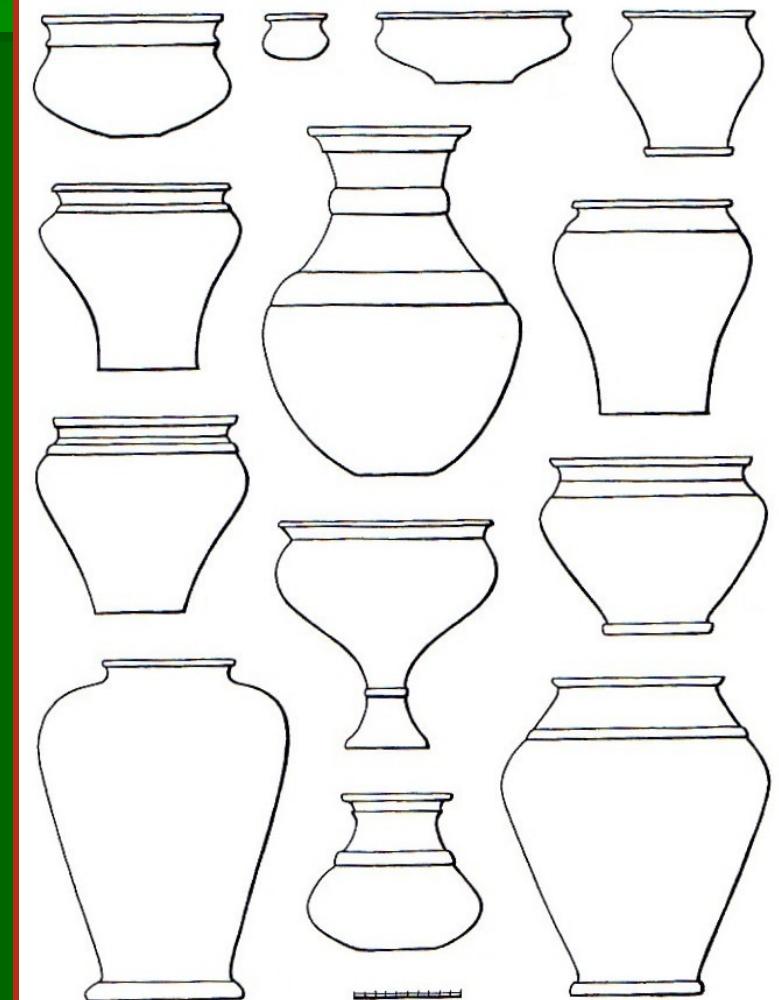

keramika

sídlištní

hrobová

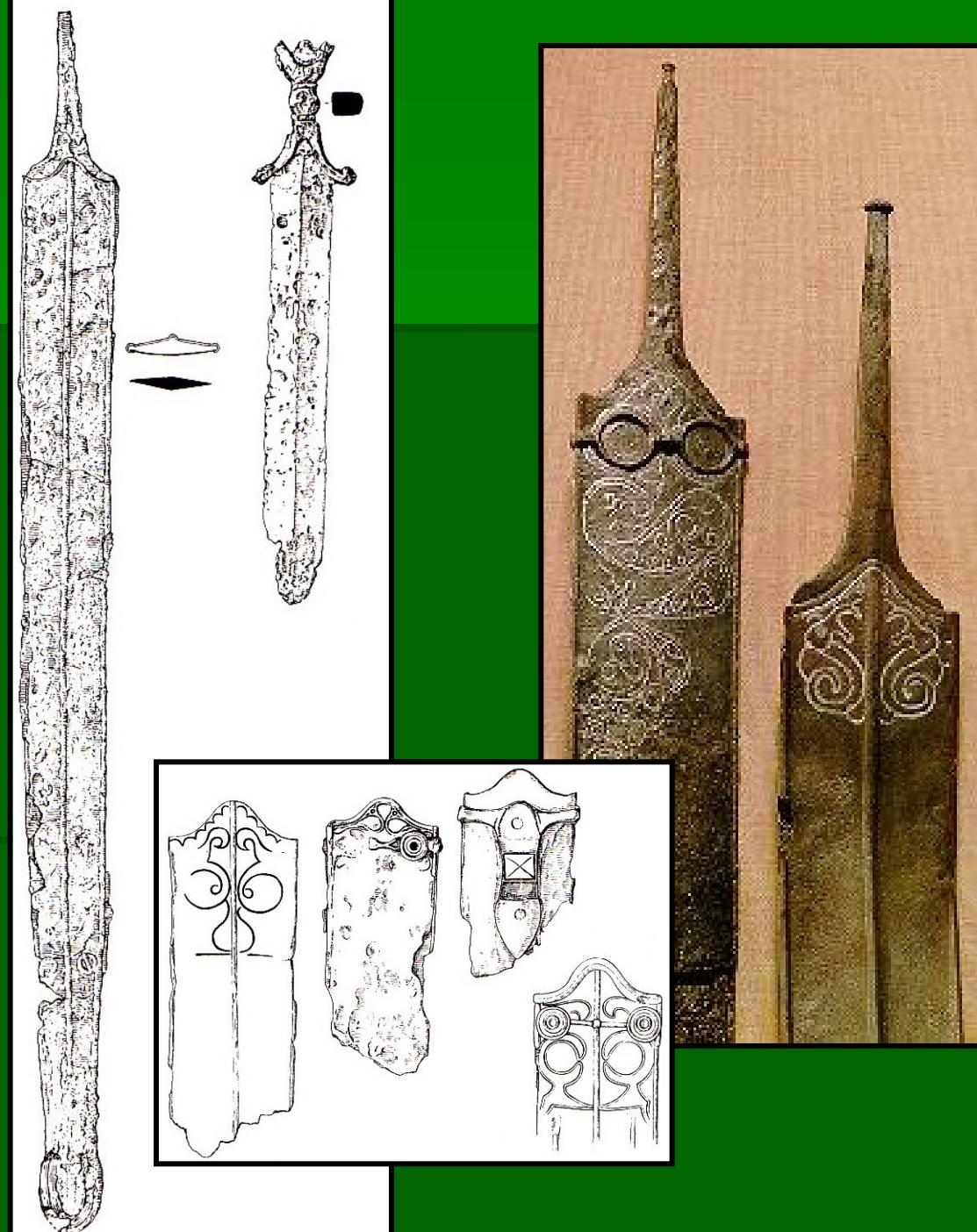
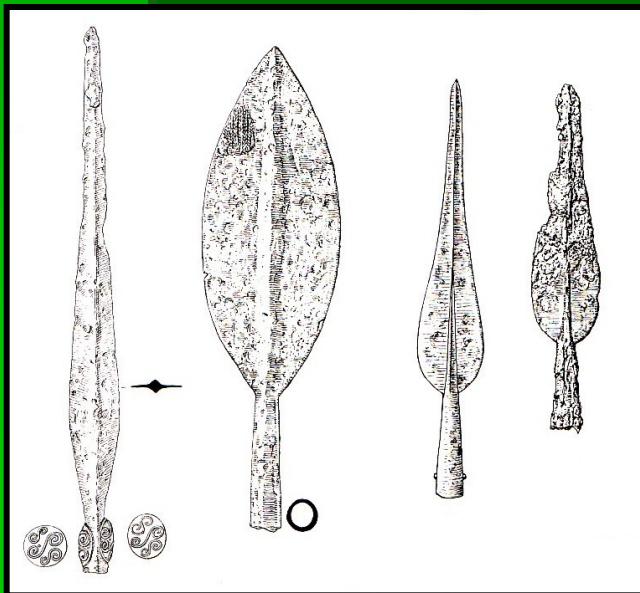

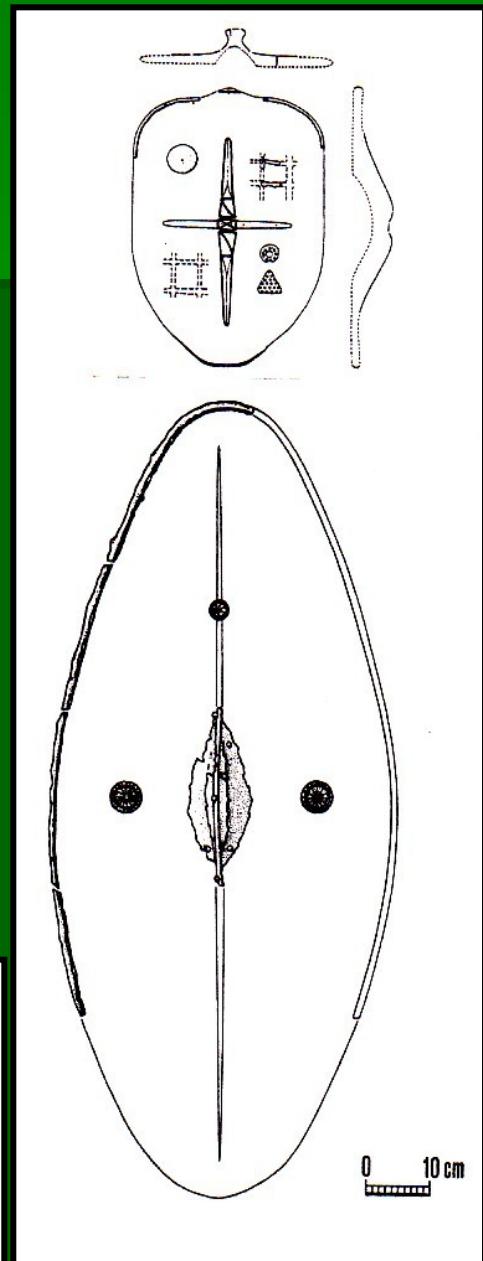
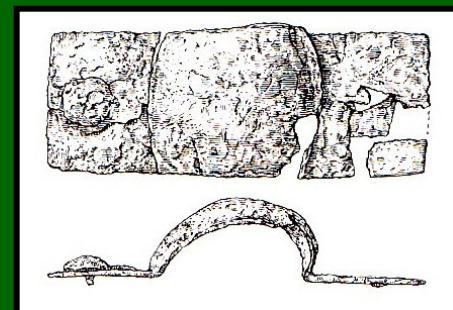
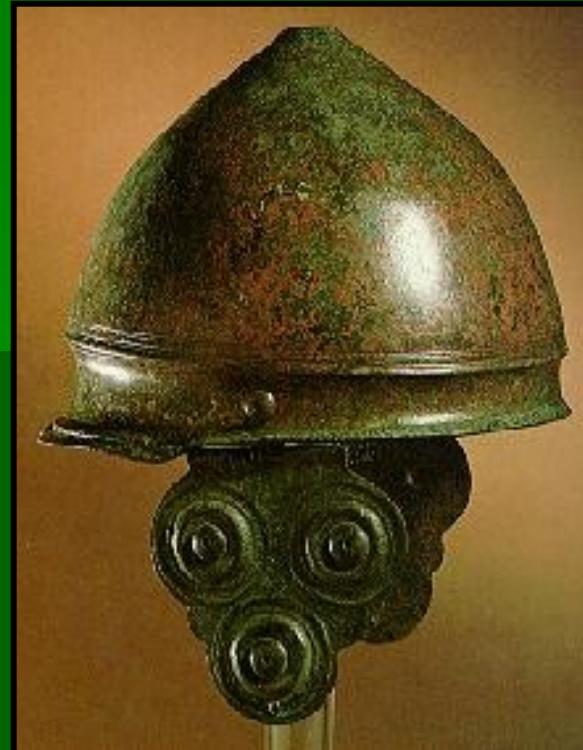
**Rekonstrukce
upevnění
bronzového kování
na dřevěné
soustružené konvici
(Brno – Maloměřice)**

Výzbroj a výstroj

- meče (dlouhé, s antropomorfní rukojetí)
- kopí
- štít
- opasky
- přilby

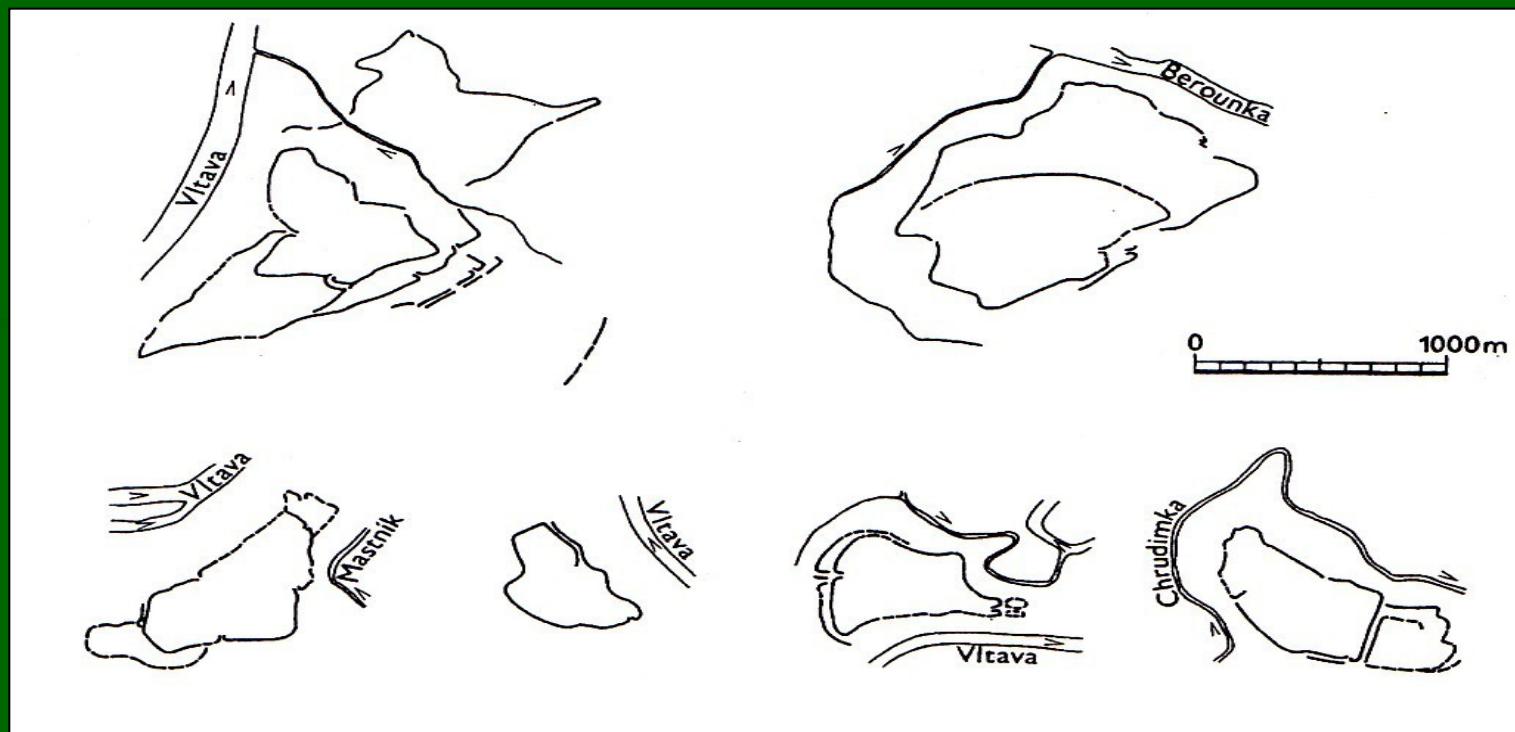

Oppidální období

Oppida – centra obchodu, výroby, správy a kultu

- rozvinutá fortifikace (kamenná lícní plenta s trámovým skeletem)
- důmyslné brány (klešťovité, ulicovité nebo chodbovitě brány)
- strategické členění - několik předhradí
- dvorcová zástavba
- **Třísov, Hrazany, Nevězice, Závist, Stradonice, České Lhotice, Staré Hradisko, Hostýn, Kotouč u Stramberka, Němčice**

OPPIDÁLNÍ OBDOBÍ

Osídlení podle G.I. Caesara

- funkčně diferencováno

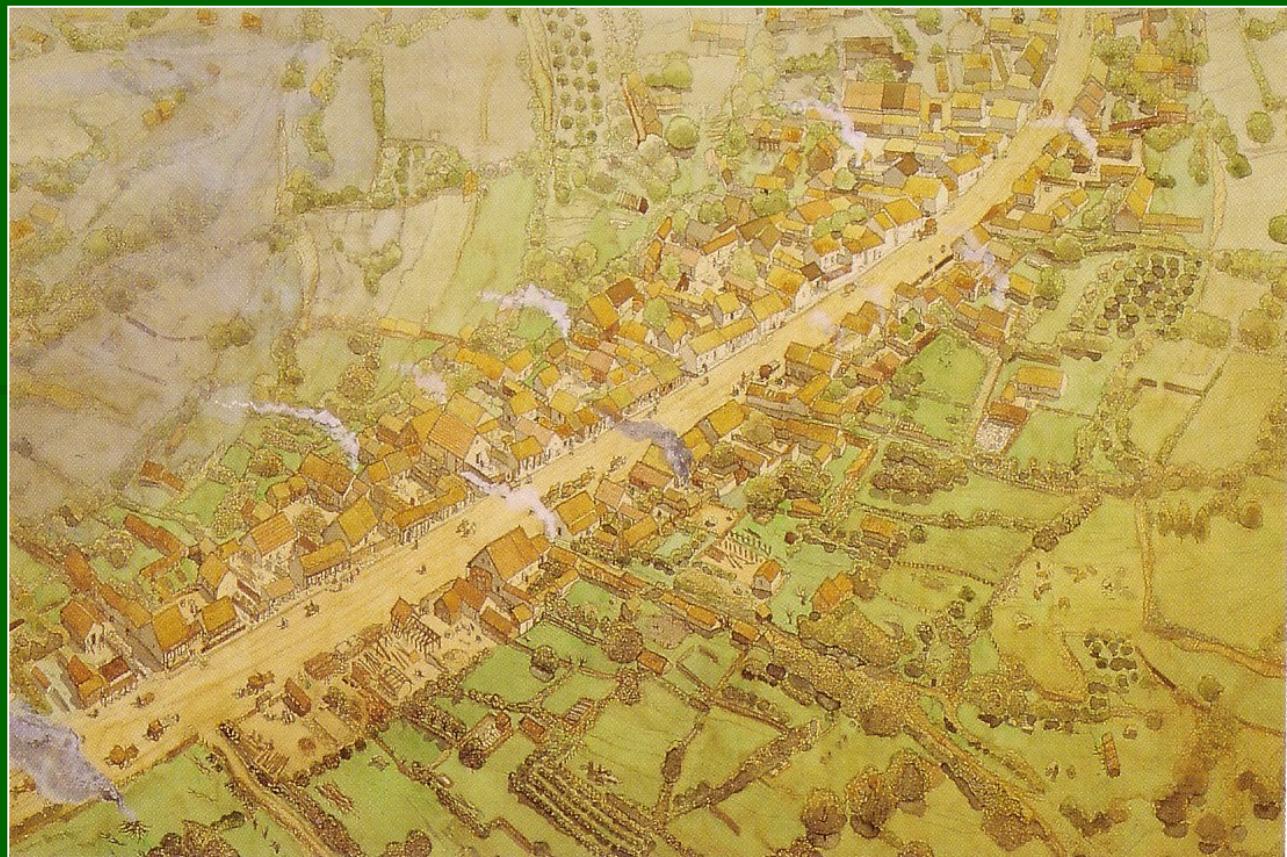
vici

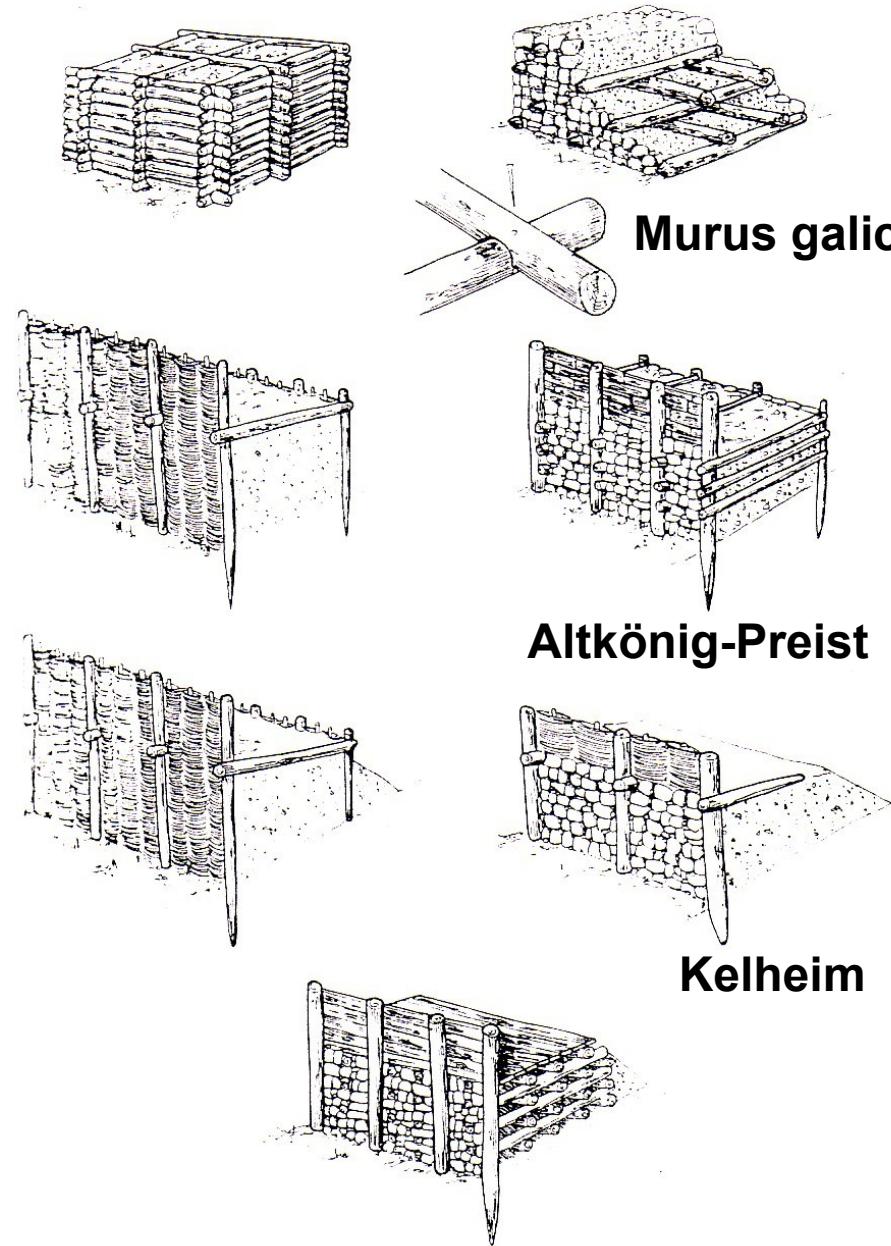
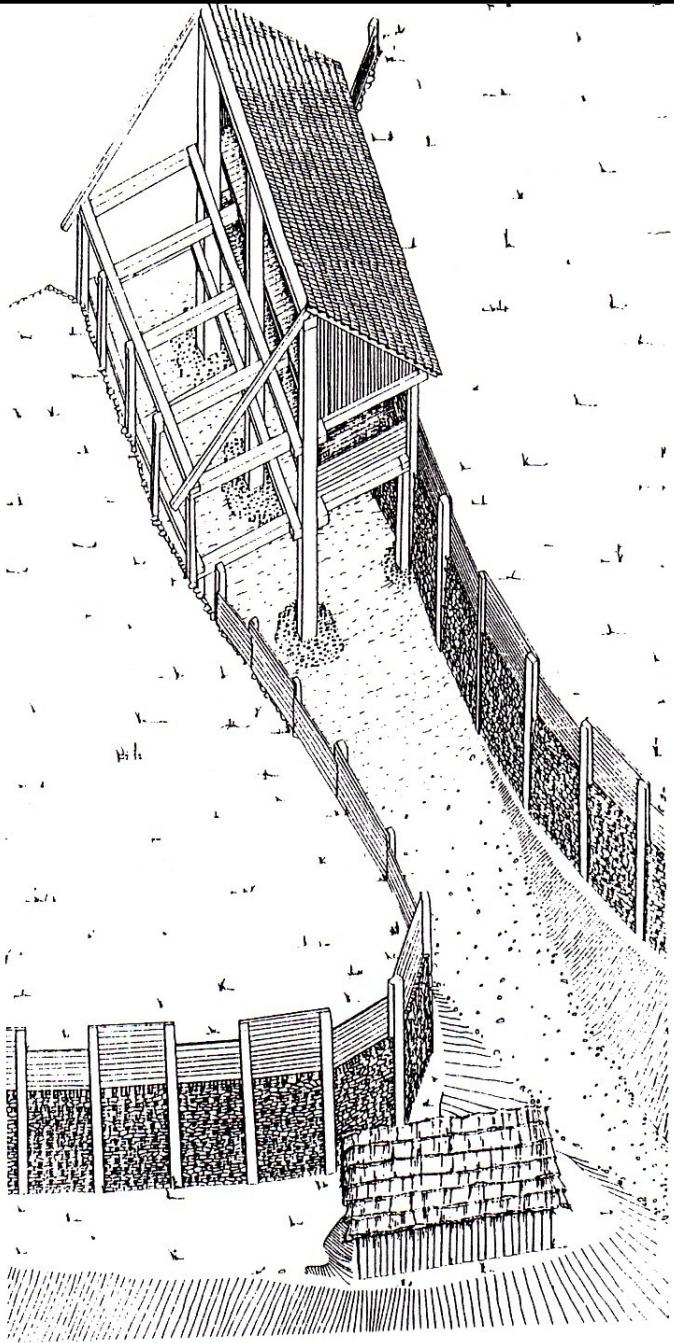
aedificia privata

castella

oppida

Bibracte

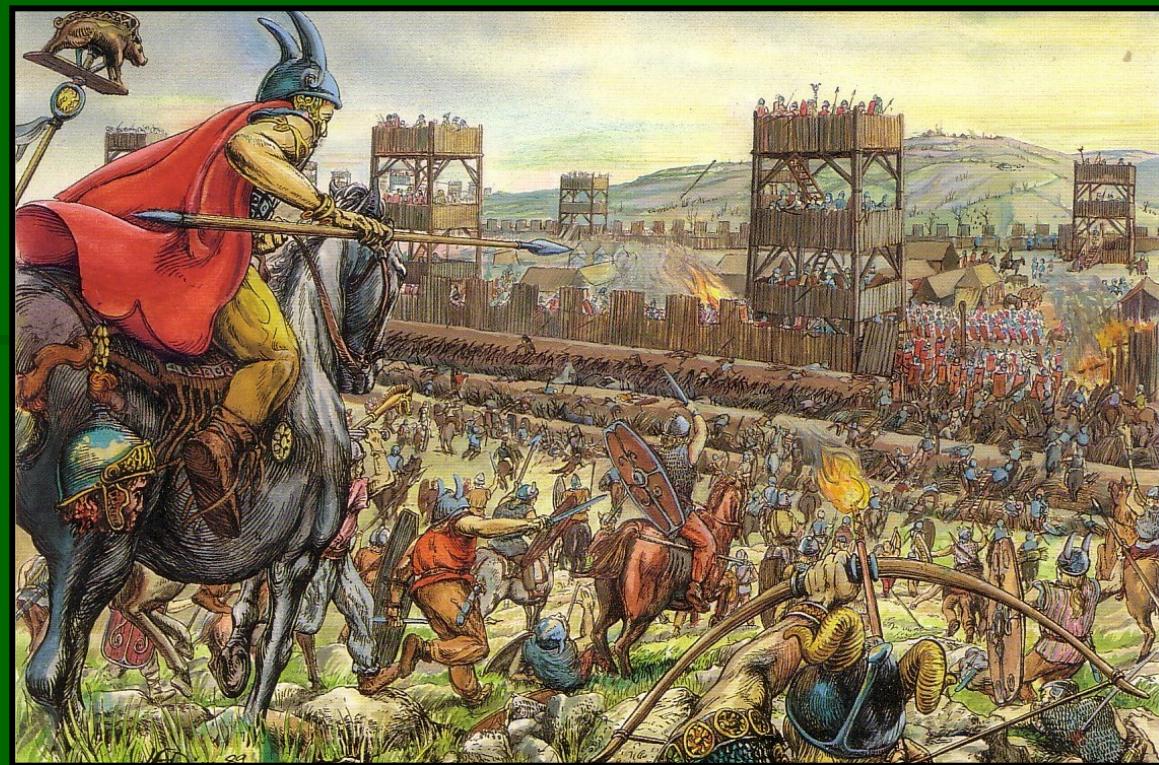
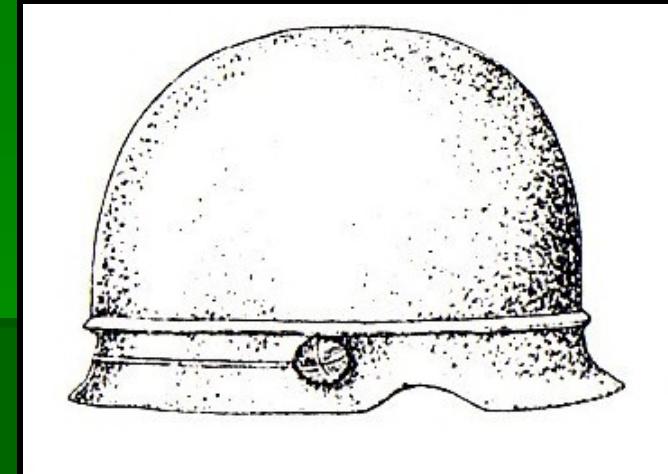

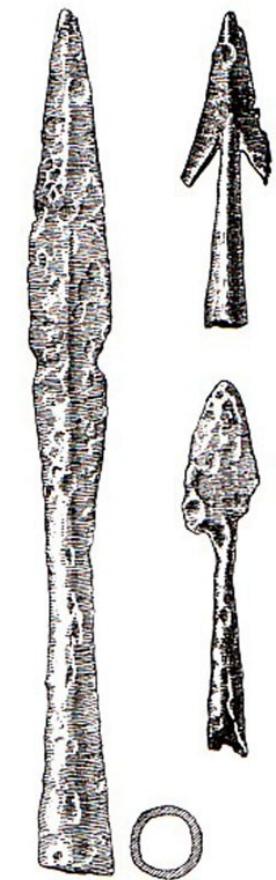
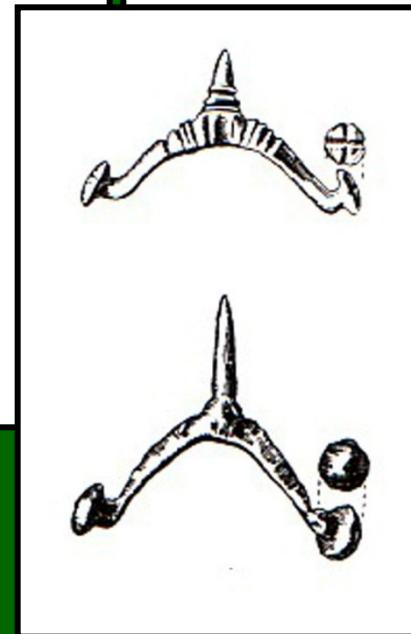
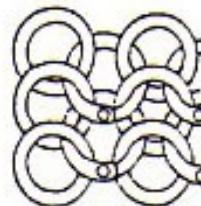
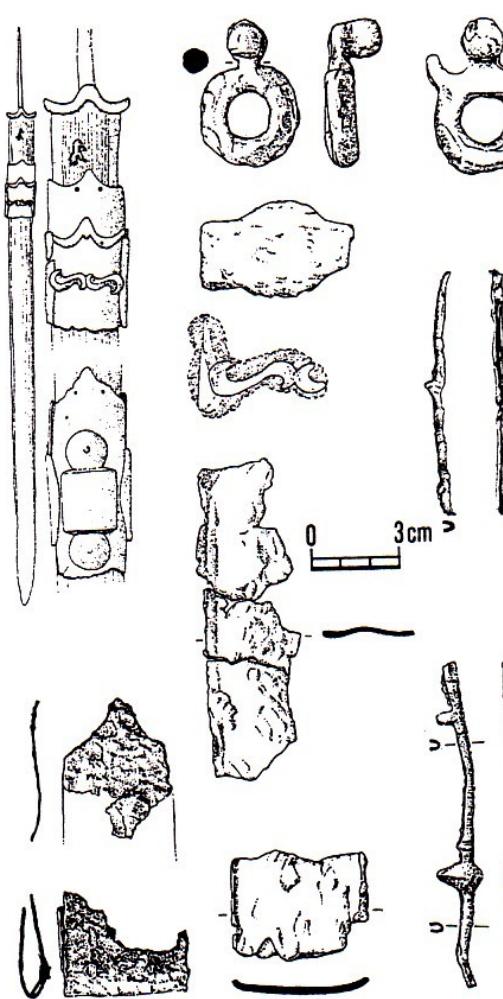
Altkönig-Preist

Kelheim

Výzbroj a výstroj

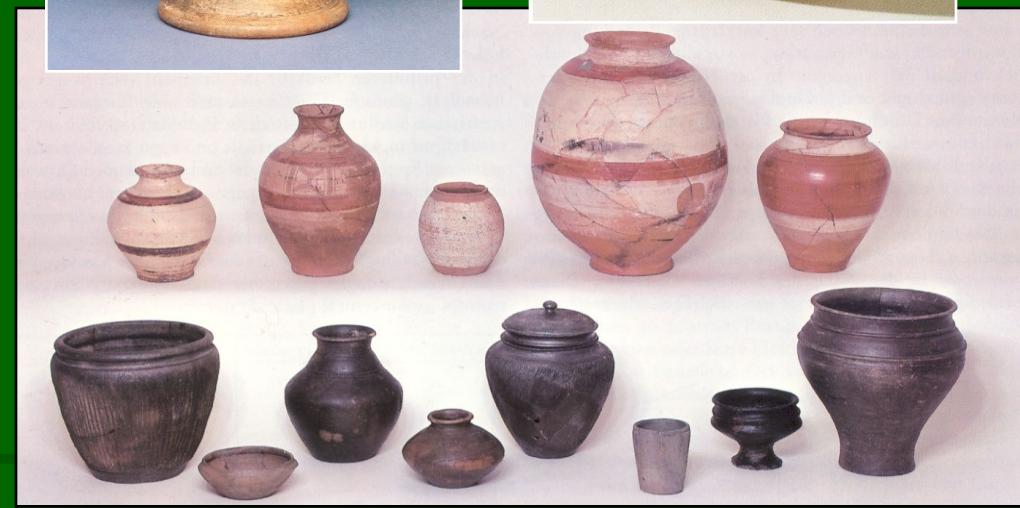
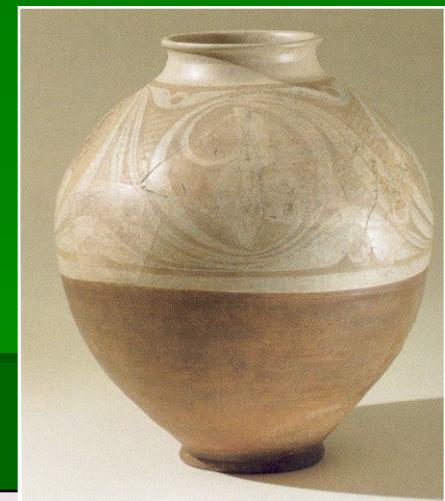
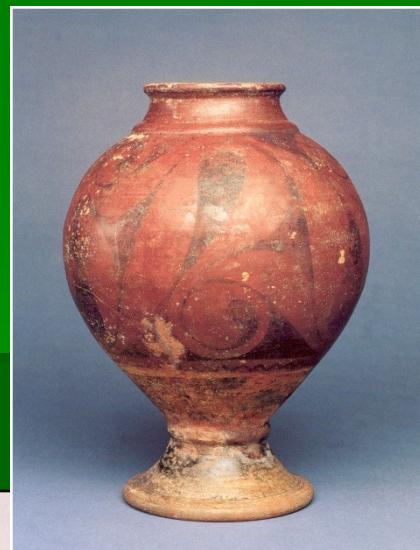
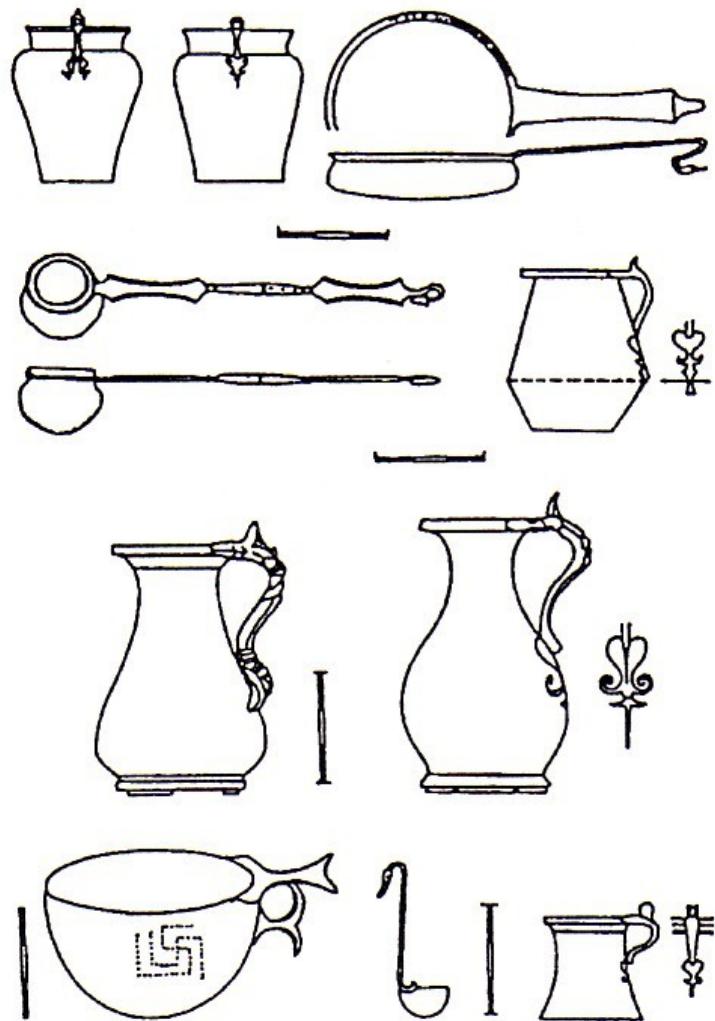
- meče
- kopí
- hroty šípů
- přilby
- drátěné košile
- ostruhy

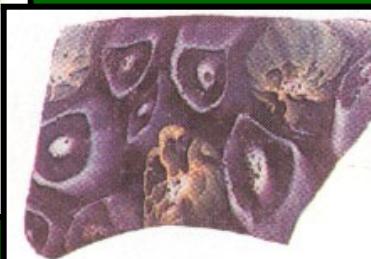

keramika:

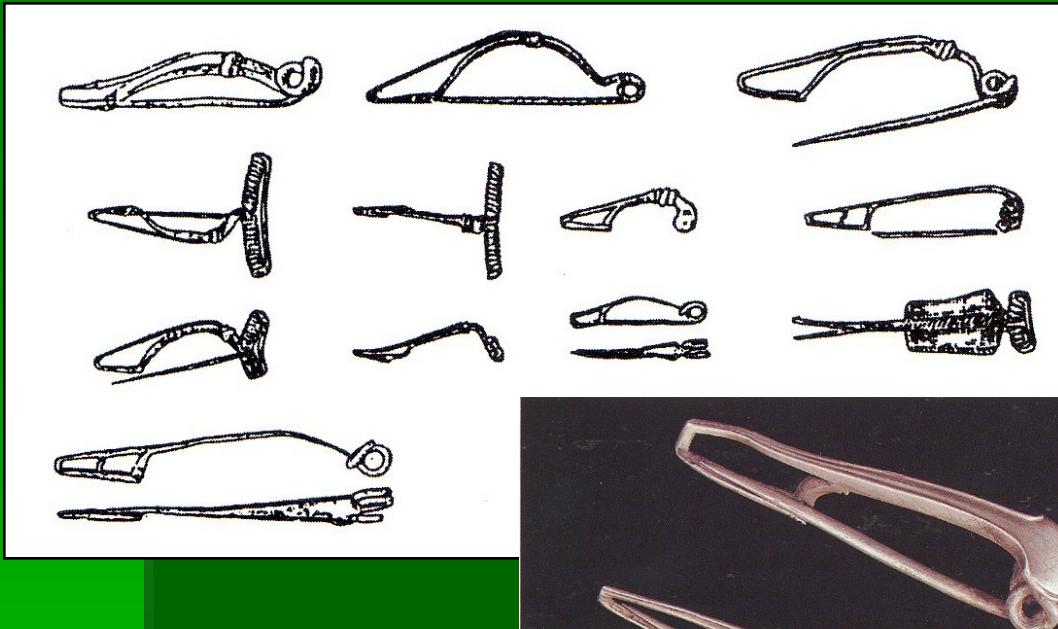
- výzdoba – malování (černé, červené, bílé) – geometrické vzory

toreutika a sklo - importy

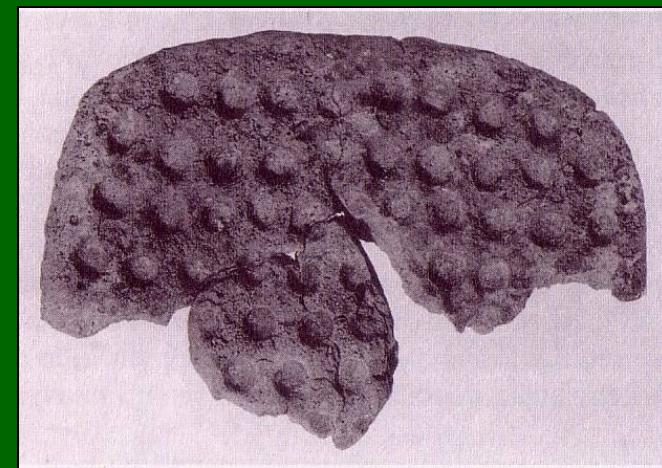
**spony – s rámcovým
zachycovačem**

mince – zlaté, stříbrné

náramky

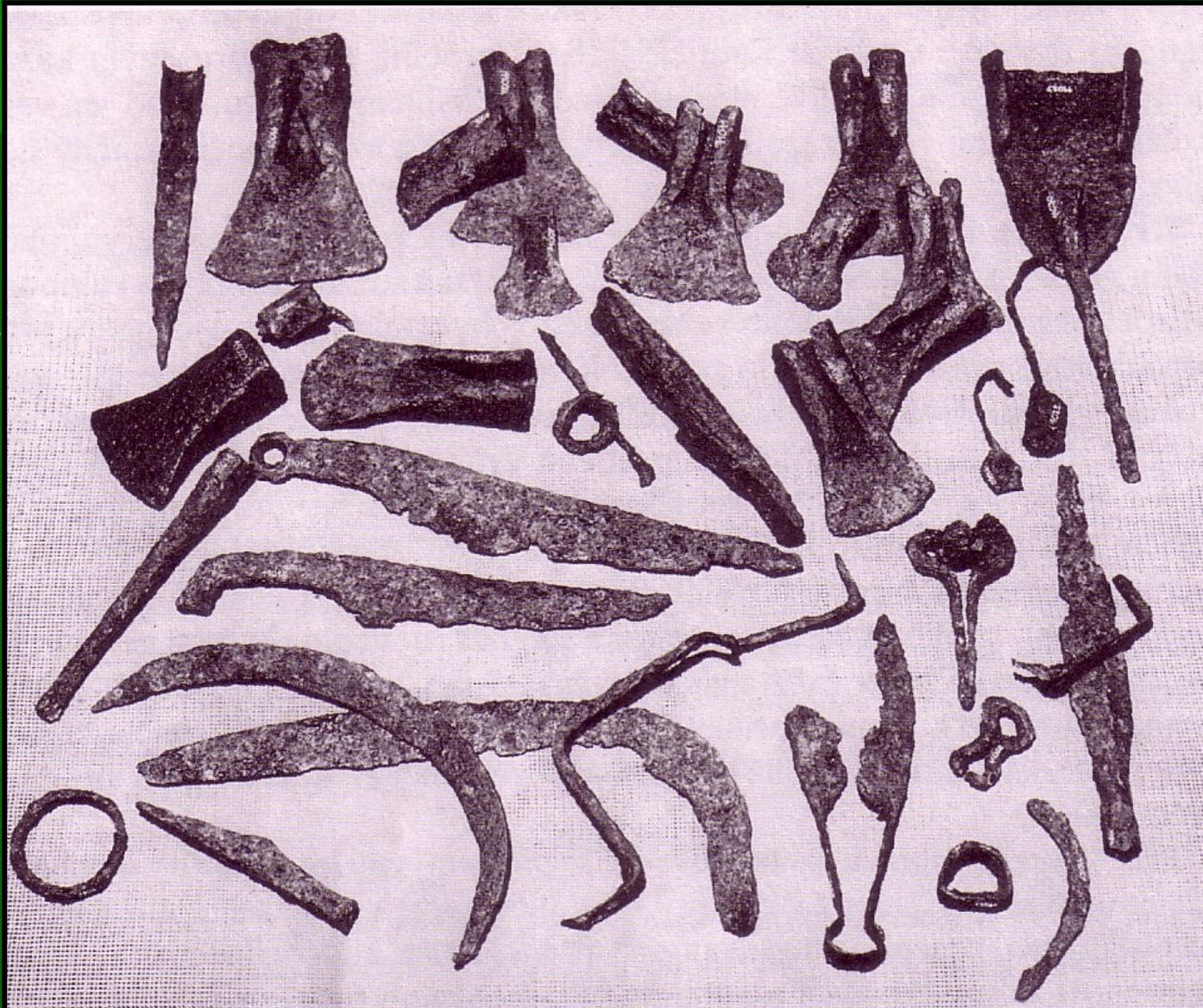
nářadí

- kosa, radlice, krojidla

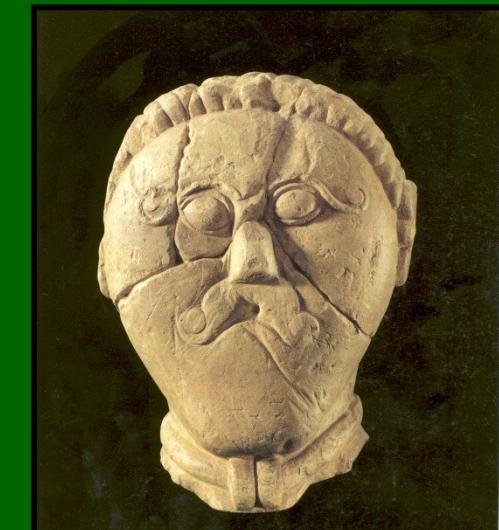
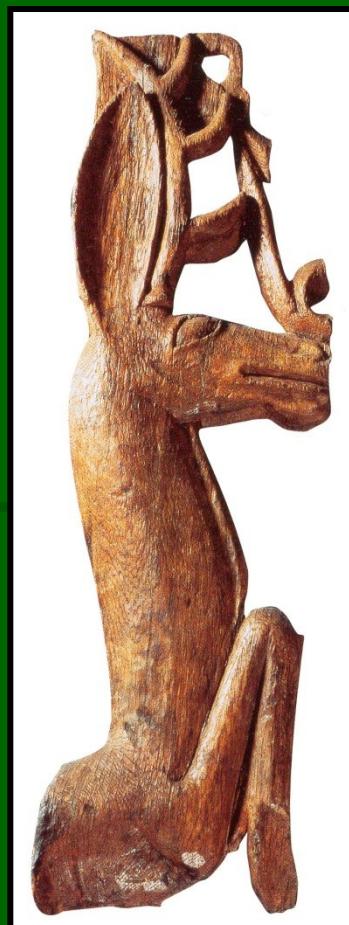
nástroje

- kladivo, pila, vrták, sekáč, průbojník, sekera, kleště protahováky drátu, pérové nůžky

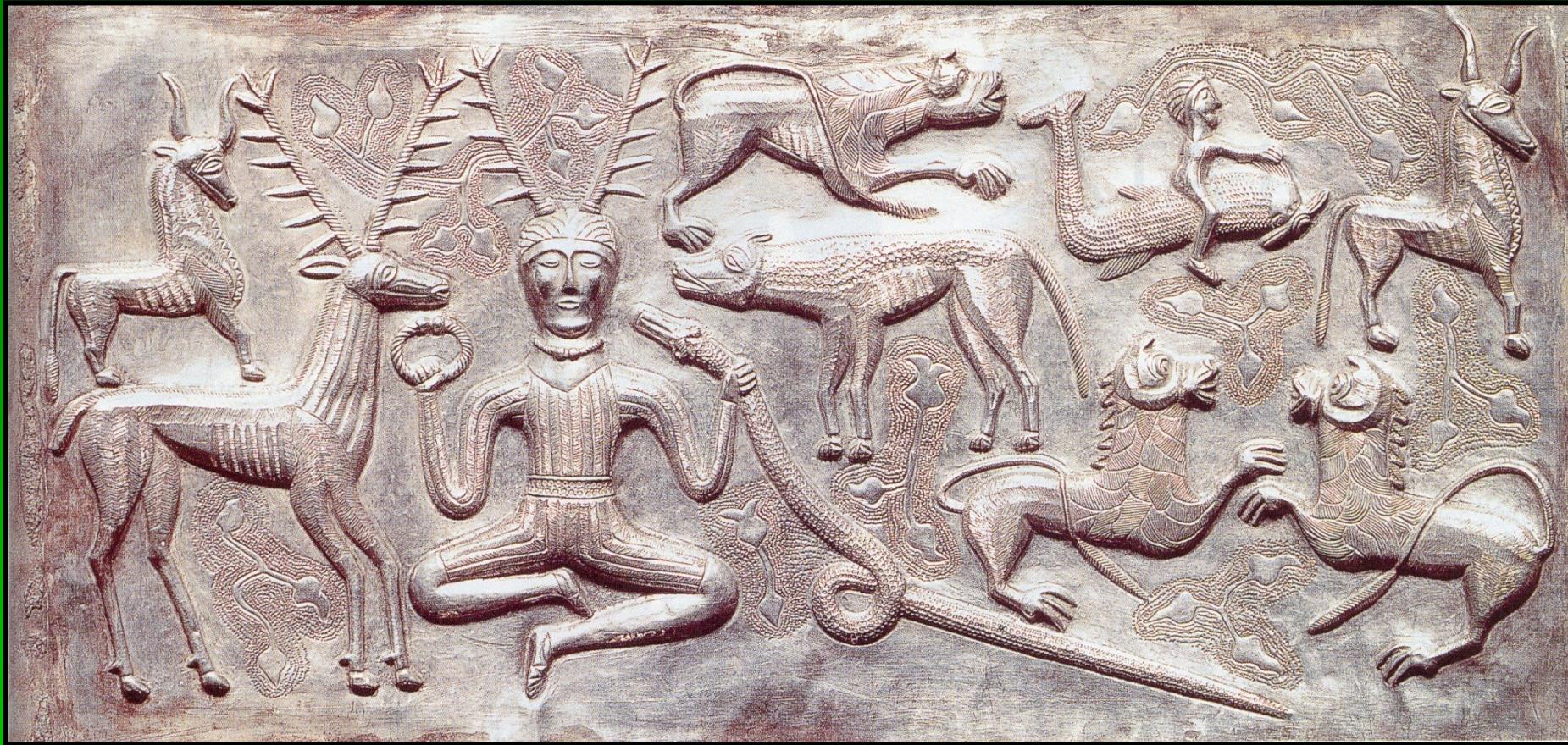
Depot železných předmětů z Kolína

- **PR** – bez projevu
- **KULT:** figurky zvířat – kanec, kola, aj.
  - Gundestrupský kotel
- druidové
- **Viereckschanze** – čtverové nebo obdélné plochy opevněné palisádou a příkopem – **kultovní místa – svatyně nebo dvorce**
- (Luděřov, Mšecké Žehrovice)

Gundestrupský kotel

- zánik keltského osídlení – 50 p.n.l.
- příchod prvních Germánů (kobylská a podmokelská skupina v SZ-Čechách)

Keltské náboženství

Polyteismus – mnoho i lokálních bohů

Teutates – vládce bohu

Taranis – vládce blesku, válečník

Epona – bohyně koní a léčitelství

Senona – lokální bohyně

Cernunos – bůh s parohy, zvířata, lov

Lug – bůh slunce, zářící

Dagda – vládce bohů v Irsku

Brigitte – ženské božstvo v Irsku, vliv křesťanství

Keltské svátky

- Svátky slunovratů a rovnodenností
- Samain – začátek roku, 1.11., konec léta, příprava na zimu, svátek zesnulých
- Imbolc – 2.2., dnes Hromnice, ohlašoval konec zimy
- Beltaine – 1.5. – dnes pálení čarodějnic, jasný oheň, nástup léta, pálení všech strastí v podobě čarodějnic
- Lugnasad – 1.8. – oslavy žní, uzavírání manželství, vítání slunce

Děkuji za pozornost ...

